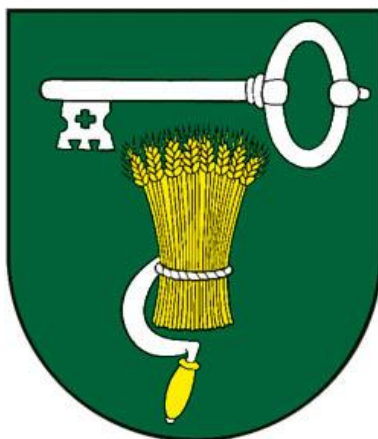

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Petrovce na roky 2024 - 2030

ov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Petrovce na roky 2024 - 2030
Územné vymedzenie:	Obec Petrovce
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	03.03.2025
Dátum platnosti	od 03.03.2025 do 31.12.2030
Verzia ¹	1.0
Publikovaný verejne:	05.03.2025

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje

Obsah

Úvod	3
Cieľ dokumentu PHSR obce Petrovce	5
Časť A - Analytická časť	7
Geologické a geomorfologické pomery	9
Hydrologické pomery	10
Klimatické podmienky a pedologické podmienky	11
Fauna, flóra a vegetácia	13
Chránené územia a Územný systém ekologickej stability	14
Odpadové hospodárstvo	17
História obce	18
Národné kultúrne pamiatky, archeologické lokality a archeologické náleziská	22
Technická infraštruktúra a doprava	23
Časť A.I - Analýza vnútorného prostredia	27
Ľudské zdroje	27
Hospodárenie obce	33
Časť A.II Analýza vonkajšieho prostredia	36
STEEP analýza	37
Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia	39
SWOT analýza (Silné stránky, slabé stránky, príležitosti, ohrozenia)	39
Časť B - Strategická časť	43
Ciele a priority (Globálny cieľ, špecifické ciele, priority – hlavné oblasti smerovania podpory)	43
Časť C - Programová časť	46
Opis rozvojovej stratégie	47
Časť D - Realizačná a finančná časť	50
Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PHSR	52
Systém monitorovania a hodnotenia	52
Záver	54
Prílohy PHSR	55
Príloha č. 1 - Zoznam skratiek použitých v PHSR	56
Príloha č. 2 - Zoznam tabuliek a obrázkov	57

Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Petrovce (ďalej len „PHSR“) je základným programovým a výkonným dokumentom spracovaným na lokálnej a čiastočne i regionálnej úrovni. Zohráva kľúčovú úlohu pri plánovaní rozvoja obce a pri využívaní štrukturálnych fondov EÚ pre svoj sociálno – hospodársky rozvoj. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Je strednodobým programovým dokumentom realizačnej fázy na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce s dôrazom na ekonomickú a sociálnu oblasť.

Obsah a základné prístupy k tvorbe programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja upravuje zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

PHSR obce Petrovce podporuje regionálny rozvoj na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu a ekonomickú sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie a stimuláciu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe monitorovania bude priebežne aktualizovaný a dopĺňaný.

PHSR rieši „využitie malého územia na miestnej úrovni“ – v intraviláne obce - § 4 ods. 2 písm. b) zákona EIA. Tento dokument je otvorený, je možné ho dopĺňať a tým pružne reagovať na potreby občanov a potreby rozvoja obce.

Na vypracovaní tohto dokumentu participovali zainteresované subjekty obce. Tí boli zapojení hlavne do prezentovania svojich návrhov a konkrétnych myšlienok pre ďalší rozvoj a smerovanie obce.

Základné východiskové dokumenty na miestnej úrovni

Rozpočet obce Petrovce

Účtovná závierka obce Petrovce r. 2022 (<https://www.registeruz.sk/>)

Výročná správa obce Petrovce za r. 2022

Web stránka obce Petrovce (<https://www.obecpetrovce.sk/>)

STRATÉGIA MIESTNEHO ROZVOJA VEDENÉHO KOMUNITOU MAS SLANSKÉ VRCHY – TOPLA

Základné východiskové dokumenty na úrovni kraja

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021-2030

INTEGROVANÁ ÚZEMNÁ STRATÉGIA Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2027

Základné východiskové dokumenty na národnej úrovni

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030

Program Slovensko 2021 – 2027

Program rozvoja vidieka SR 2014-2022

Nízko uhlíková stratégia pre rozvoj SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050

Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030

Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030

Obsah (osnova) dokumentu PHSR:

- Úvod
- Časť A - Analytická časť
- Časť B - Strategická časť
- Časť C - Programová časť
- Časť D - Realizačná a finančná časť
- Záver
- Prílohy

Cieľ dokumentu PHSR obce Petrovce

Cieľom dokumentu PHSR je vytvoriť trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu obce, ktorá je zameraná na realizáciu sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce s prihliadnutím na dodržanie globálnych cieľov regionálneho vývoja.

Vypracovaním tohto dokumentu splní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky EÚ - princíp programovania, ktorý hovorí, že podpora zo zdrojov EÚ sa viaže na vypracovanie programových dokumentov. Programovým dokumentom na úrovni obce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Možnosť získať verejné zdroje z rozpočtu EÚ a národného rozpočtu SR je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov do podoby dokumentu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce umožní obci zorientovať sa v hlavných oblastiach rozvoja obce, pričom jej budú ponúknuté konkrétne aktivity na ich realizáciu a ďalšie postupy na ich napĺňanie.

Tabuľka 1 Dôležitosť vypracovania PHSR

Vypracovanie PHSR obce Petrovce je dôležité pre:	<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšovanie konkurencieschopnosti a efektivity pri čerpaní z fondov Európskej únie v rámci aktuálnej výzvy operačných programov.
	<ul style="list-style-type: none"> • Dosiahnutie využitia strategického plánovania v území obce.
	<ul style="list-style-type: none"> • Lepšiu implementáciu rozvojových aktivít.

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 2 Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	– Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Petrovce na roky 2024 - 2030
Forma a riadenie procesu spracovania	– pracovníkmi samosprávy, – s pomocou externých odborníkov - metodická podpora, konzultácie, – za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať starosta obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 3 Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín	I /24	II /24	III /24	IV /24	V /24	VI /24	VII /24	VIII /24	IX /24	X /24	XI /24	XII /24
Úvod*												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná a finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť A - Analytická časť

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec Petrovce je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obec Petrovce sa nachádza na severnej strane úpätia Slanských hôr. Svojou polohou preto Petrovce patria k podhorským obciam. Ležia v malebnom údolí bezmenného horského potoka, vlievajúceho sa do Tople. Horný koniec obce sa upína takmer k okraju Oblíka, zatiaľ čo dolný siaha do vzdialenosti 1 km od južného okraja Hanušoviec. Napriek malej - cca trojkilometrovej vzdialenosti výškový rozdiel medzi nimi je značný. Hanušovce sú v nadmorskej výške 190 m, Petrovce vo výške 310 m n. m. (dolný koniec) a 325 m n. m. (horný koniec obce). Administratívne patrí do okresu Vranov nad Topľou, Prešovský samosprávny kraj.

Obec Petrovce susedí s týmito katastrálnymi územiami: Hanušovce nad Topľou, Pavlovce, Hermanovce a Zlatá Baňa.

Adresa: Obecný úrad Petrovce 89, 094 31 Hanušovce nad Topľou

Tabuľka 4 Základné charakteristiky obce Petrovce

Kód obce:	528986
Názov okresu:	Vranov nad Topľou
Názov kraja:	Prešovský
Štatút:	obec
PSČ:	094 31
Telefónne smerové číslo:	057
Prvá písomná zmienka o obci:	1412
Celková výmera územia obce (m ²):	13 705 350
Hustota obyvateľstva na km ² :	32,69

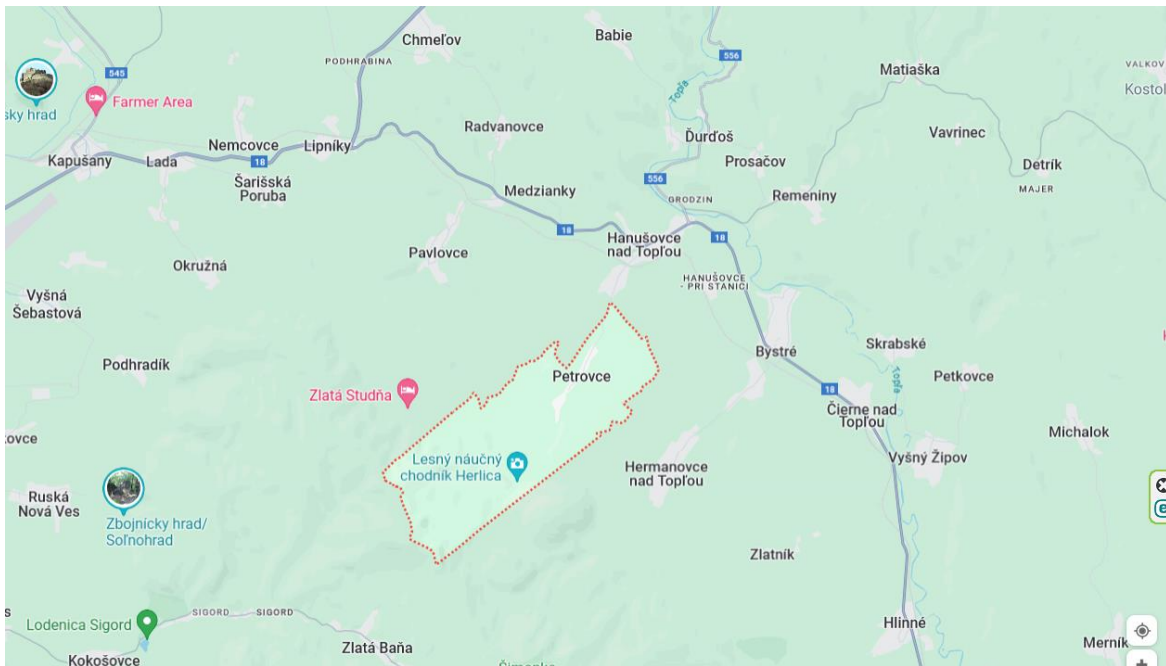
Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 5 Základné polohopisné údaje obce Petrovce

Zemepisná šírka:	49° 00' 00" severnej šírky
Zemepisná dĺžka:	21° 28' 53" východnej dĺžky
Nadmorská výška:	325 metrov nad morom
Susedné obce:	Hanušovce nad Topľou, Pavlovce, Hermanovce a Zlatá Baňa

Zdroj: vlastné spracovanie

Obrázok 1 Poloha obce Petrovce na mape Slovenska

<https://www.google.com/maps/place/094+31+Petrovce/@49.0059961,21.395698,12.13z/data=!4m6!3m5!1s0x473e954ea659f62d:0x400f7d1c69772d0!8m2!3d49.0015919!4d21.4834604!16zL20vMGg1Y2Yw?entry=tu>

Obrázok 2 Budova obecného úradu Petrovce

Zdroj: <https://www.obecpetrovce.sk/fotogaleria>

Obrázok 3 Letecký pohľad na obec Petrovce

Zdroj: <https://www.obecpetrovce.sk/fotogaleria>

Geologické a geomorfologické pomery

Z geomorfologického hľadiska chotár obce je pomerne členitý. Je súčasťou Hanušovskej pahorkatiny. Menšie i väčšie pahorky či stráne sú tu na mnohých miestach narušené výmoľmi (debrami) a úvozmi. Ich charakter výstižne vyjadrujú aj samotné chotárne názvy. Vstupnou bránou do chotára je Zimná hôrka. To je fakt. Kvôli orientácii treba však dodať, že skutočná brána, cesta k Petrovciam začína v Hanušovciach. Po pravej strane od nej smerom na juhozápad sa tiahnu Brehy, Banisko a Dol. V bezprostrednej blízkosti obce na jej hornom konci vyčnieva kopec Hurka. Jej pokračovaním je Bandžáková debra – dolina, ktorou donedávna pretekal menší jarok. Východná strana chotára, nazývaná Stráne, sa tiahne od okrajov lesa cez Kopaniny ku Stankovmu lazu, ďalej cez Brežiny až k Hlibovcu a smerom východným ku Šlechcinu. Jej povrch v porovnaní so západnou stranou je menej členený, chrbát viac vyrovnaný, svahy mierne naklonené v smere k obci a z východnej strany smerom k Hermanovciam. V tejto časti chotára sa nachádza orná pôda pomerne najlepšej bonity. Členitejší charakter má južná a juhozápadná časť chotára. V nej sa nachádzajú rozsiahle pasienky s nízko rastúcimi drevinami. Až donedávna sa všetky lúky kosili, na jeseň zas vypásali. Dnes sú vyhľadávané skôr ako miesta oddychu. Horské lúky v uvedených lokalitách sú ovenčené hrebeňmi Slanských hôr. Najvyššie

položeným je Čierna hora (1073 m n. m). Na východe v pozadí je Kuria hora a v jej popredí sa vypína imponujúci Oblík (924,8 m n. m). Celá vrcholová časť Oblíka po vrstevnici 700 m, na východnej strane až po 600 m je zahrnutá do chráneného územia. Je teda štátnou prírodnou rezerváciou. Na západ od Čiernej hory sa tiahnu hrebene Lysej. Ich pokračovaním je Hanušovské sedlo. Z nižšie položených vrchov na petrovskom chotári sú známe Hrb a Herlica.

Južná a západná časť k. ú. Petrovce podľa schémy inžiniersko-geologických regiónov patrí k regiónu neogénnych vulkanitov, subregión stratovulkánov, severná a východná časť k. ú. k regiónu karpatského flyša, subregión vnútorných Karpát. Južná a západná časť k. ú. patrí do rajónu efuzívnych predkvartérnych hornín, severná a východná časť k. ú. do rajónu flyšoidných predkvartérnych hornín. V tektonickej schéme Slovenskej časti Západných Karpát patrí južná a západná časť k. ú. medzi neogénne vulkanity, severná a východná časť k. ú. medzi paleogénne vnútrokarpatské panvy. Južnú a západnú časť k. ú. charakterizujú pyroxenické a amfibolicko-pyroxenické andezity; sarmat – spodný panon, formy vulkanických a magnetických telies tvoria lávové prúdy a efuzívne komplexy stratovulkánov. Severnú a východnú časť charakterizujú pieskovce, vápnité ílovce – flyš; lutét oligocén. Z hľadiska základných geochemických typov hornín budujú riešené k. ú. v južnej a západnej časti prevažne andezity a intermediárne subvulkanické intruzíva, v severnej a východnej časti k. ú. ílovce a pieskovce. Z geologického hľadiska sú kopce Oblík a Herlica sopečného pôvodu, tvorené prevažne z odolného materiálu lávových prúdov pyroxenického andezitu. Odkrytý lom andezitovej horniny je na východnej strane Herlice. V 60-tych rokoch minulého storočia sa v ňom andezit ťažil a používal ako štetový materiál na výstavbu ciest.

Hydrologické pomery

Z hľadiska využiteľnosti množstva podzemných vôd patrí južná a západná časť k. ú. do hydrogeologického rajónu V 111, v ktorom je na prevažnej ploche udávané využiteľné množstvo podzemných vôd v rozsahu 0,50 – 0,99 l.s-1.km-2. Severná a východná časť k. ú. patrí do hydrogeologického rajónu PQ 110, subrajónu BG 20, v ktorom je na prevažnej ploche udávané využiteľné množstvo podzemných vôd v rozsahu 0,20 – 0,49 l.s-1.km-2. Z hľadiska agresívnych vlastností podzemných vôd sú na prevažnej ploche k. ú. obce /stredná, severná a východná časť k. ú./ neagresívne podzemné vody. Do južnej a západnej časti zasahujú územia so stredne až silno agresívnymi podzemnými vodami.

V k. ú. obce Petrovce sú toky - Hlboký /Petrovský/ potok a horné úseky prítoku Hanušovského potoka. Hlboký potok a jeho ľavostranný prítok (č.t. 162/1) spravuje SVP, š. p., OZ Košice. Hlboký potok zaradený v zozname vodohospodársky významných vodných tokov. Vodné toky pretekajú intravilánom obce prevažne v neupravených prirodzených korytách. Kapacita vodných tokov nie je dostatočná na odvedenie prietoku Q100-ročnej veľkej vody.

V juhozápadnej časti k. ú. Petrovce je vymedzené ochranné pásmo /OP/ II. stupňa vodárenských zdrojov - pramene „Zlámaná debra“, „Medvedza“ a potok „Lysá“, z ktorých je zásobovaná obec Petrovce a mesto Hanušovce nad Topľou.

V k. ú. obce sú vymedzené pásma hygienickej ochrany /PHO/ vodojemu, regionálnej skládky komunálneho odpadu, poľnohospodárskeho dvora živočíšnej výroby, cintorína a projektovanej čistiarne odpadových vôd.

Klimatické podmienky a pedologické podmienky

Kopcovitá južná a západná časť KÚ obce Petrovce spadá podľa klimatickej klasifikácie do mierne teplej oblasti, okrskok C1 mierne chladný s teplotami v júli 12-18 °C. Severná a východná časť k. ú. spadá do okrsku M3, ktorý je mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový s teplotami v júli nad 16°C, LD nad 50, lz = 0 až 60, okolo 500 m n. m. Na severnom a východnom okraji hraničí k. ú. obce s teplou klimatickou oblasťou, okrskok T7 teplý, mierne vlhký s chladnou zimou, s teplotami v januári pod -3°C. Základné meteorologické údaje:

- Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje v k. ú. od 2 do 7°C,
- Priemerná teplota vzduchu v januári: - 4 až - 6 °C,
- Priemerná teplota vzduchu v júli: 12 až 18 °C,
- Priemerný počet vykurovacích dní v roku /nižšia zastavaná časť k. ú./: 240 - 280,
- Počet dní snehovou pokrývkou: 60 - 100 /severná časť k. ú./, 100 - 120 dní /kopcovitá južná časť/,
- Dlhodobý ročný priemer atmosférických zrážok /nižšia severná časť k. ú./: 600 - 800 mm, v kopcovitej južnej časti k. ú. do 900 mm,
- Priemerný úhrn zrážok v januári: 30 - 50 mm,
- Priemerný úhrn zrážok v júli: 80 - 120 mm.

Celková výmera územia obce je 1 370,53 ha, výmera poľnohospodárskej pôdy je 617,46 ha (45,05 %) a nepoľnohospodárskej pôdy 753,71 ha (54,80 %).

Celkovo najvyššie zastúpenie má lesný pozemok, ktorý tvorí až 48,87 % celkovej výmery pôdneho fondu obce Petrovce. Čo sa týka poľnohospodárskej pôdy má s výmerou 377,52 ha najväčšie zastúpenie TTP. V obci nie sú žiadne chmeľnice ani vinice.

Tabuľka 6 Pôdny fond v obci Petrovce v r. 2022

Pôdny fond	Výmera v m²
Celková výmera územia obce	13 705 350
Poľnohospodárska pôda - spolu	6 174 637
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	2 258 755
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	0
Poľnohospodárska pôda - vinica	0
Poľnohospodárska pôda - záhrada	133 591
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	7 097
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast	3 775 194
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	7 530 713
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	6 697 392
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	134 961
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie	351 179
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha	347 181

Zdroj: ŠÚ SR

V okolí obce Petrovce prevažujú hnedé pôdy, tzv. kambizeme. Retenčná schopnosť pôd v k. ú. obce je prevažne stredná, priepustnosť pôd je prevažne stredná. Produkčný potenciál poľnohospodárskych pôd spadá prevažne do kategórie 7. až 8. s bodovou hodnotou 40 – 21, ktorý charakterizujú menej produktívne pôdy.

Tabuľka 7 Štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd v okrese VT

Pôdny typ	Zastúpenie v %
FM - fluvizem	23,24
ČA - čiernica	0,16
ČM - černoziem	-
RM - regozem	1,04
HM - hnedozem	0,20
LM - livizem	2,61
KM - kambizem	43,22
PZ - podzol	-
PG - pseudoglej	25,02
RA - rendzina	3,78
OM - organozem	0,01
SK - slanisko, SC - slanec	-
LI - litozem, RN - ranker	0,32
GL - glej	0,04
KT - kultizem	-
INÉ - litozeme, rankre, rendziny resp. kambizeme a ichkomplexy na zrázoch	0,36

Zdroj: http://www.podnemapyskportal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Fauna, flóra a vegetácia

Horské kopce i nižšie položené pahorky petrovského chotára a jeho okolia sú zastúpené množstvom rastlinných druhov, lesných drevín, kriakov. Pestrá je aj vegetácia polí a lúk. Niektoré z jej druhov sú vzácne a chránené zákonom. Dominantným a prevládajúcim druhom lesných porastov je buk. V bukových porastoch sa ojedinele vyskytujú aj iné listnáče, najčastejšie hrab, javor, jaseň a na vlhkých miestach rakyta, osika. Okolo potokov a horských mlák rastie tiež vrbá, jelša lepkavá a breza biela. Zvlášť pozoruhodný je lesný porast prírodnej rezervácie Oblík, kde na balvanovitom povrchu buky v sprievode iných listnáčov často dosahujú obrovité rozmery. Na vrchole Oblíka má lesný porast dokonca pralesovitý charakter. Mohutné jedince buka tu dopĺňa brest, lipa, javor a čerešňa vtáčia. V krovinatých porastoch, prevládajú: zob vtáčí, hloh, trnka, svíb, lieska, ruža šípová, malina lesná, ostružina. Za vzácny možno považovať výskyt telekie ozdobnej. Rastie na úpätí Oblíka pri vstupe na lúku za Harbom. Pri chatách v Bajovej debri rastie veternica biela. Spomedzi chránených rastlín vyskytuje sa tu ešte diablik močiarny, ktorý rastie pri Čiernej mláke.

Slanské vrchy aj s priľahlými pahorkatinami sú domovom viacerých druhov voľne žijúcej zveri. Žije tu jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá. Z predátorov sa tu sporadicky objaví vlk a rys ostrovid. Medzi stále druhy tu žijúcich predátorov patrí líška obyčajná, mačka divá, jazvec, kuna lesná (vzácne i kuna skalná), lasica hranostaj, lasica obyčajná a tchor hnedý. Existuje predpoklad, že sa tu zdržiava aj psík medvedíkový. Z hlodavcov svoj domov tu majú ryšavky, hraboše, plch obyčajný, plšík lieskový, veverica lesná, zajac poľný. Hmyzožravce sú zastúpené piskorom obyčajným, piskorom malým i oboma druhmi dulovníc. Pestrú paletu tu žijúcich druhov tvorí vtáctvo. Z najvýznamnejších bol zistený výskyt orla skalného, orla krikl'avého, sokola rároha, sokola myšiaka, jastraba veľkého, jastraba malého, včelára obyčajného, myšiaka obyčajného a myšiaka severného. Zo sov tu žije sova dlhochvostá, sova obyčajná, myšiarka obyčajná, výr skalný a kuvik obyčajný. Z ostatných druhov vtákov, charakteristických i pre širšie geografické územie, pokladáme za potrebné spomenúť jariabka hôrneho, drozdy (plavý, čierny), d'atle, sýkorky, penice, mucháriky a kolibiariky. Prebývajú tu aj sojky. V posledných rokoch sa tu vyskytuje aj bažant. Početne sú tu zastúpené havranovité druhy, napr. vrana obyčajná, šedivka, havran čierny, zalietava tu i kavka obyčajná a častý je výskyt krkavca čierneho.

Zdroj: PRO Petrovce na roky 2015 - 2022

Chránené územia a Územný systém ekologickej stability

Za osobitne chránené časti prírody a krajiny sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) považujú územia, ktoré sú vyhlásené za chránené územia (územná ochrana) a chránené druhy rastlín a živočíchov (druhovú ochranu). Územná ochrana je ochrana územia v 2. až 5. (najvyššom) stupni ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. Na území, ktorému sa neposkytuje územná ochrana v 2. až 5. stupni ochrany, platí podľa zákona č. 543/2002 Z. z. 1. stupeň ochrany.

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

V k. ú. Petrovce sa nachádza chránené vtáacie územie **Slanské vrchy** a a na juhovýchodnej hranici, v k. ú. Hermanovce nad Topľou sa nachádza chránené územie **NPR Oblík**, ktoré sa nachádza v severovýchodnej časti Slanských vrchov. NPR Oblík bola vyhlásená v roku 1964 a má rozlohu 90 ha. Ide o vysunutý sopečný kužeľ, na ktorom sa vyvinuli veľmi pestré lesné a rastlinné spoločenstvá. Nájdeme tu jaseňové javoriny, lipové javoriny a bučiny pralesovitého charakteru. Cez rezerváciu vedie aj náučný chodník s prírodovedným zameraním.

Riešené k. ú. obce Petrovce má vysokú ekologickú stabilitu s prevahou prírodných prvkov. Rozloženie plôch s vyšším koeficientom ekologickej stability je sústredené do južnej a západnej časti. V k. ú. obce Petrovce boli identifikované lesné a trávinnno-bylinné biotopy európskeho významu.

Na území okresu Vranov nad Topľou sa nachádza chránené vtáacie územie: Slanské vrchy. V rámci okresu Vranov nad Topľou sa nachádzajú tieto chránené územia: NPR Oblík, NPR Šimonka, PR Hermanovské skaly, PR Hlinianska jelšina, PR Zámutovská jelšina, PR Zámutovské skaly a PP skaly pod Pariakovou, PP Žipovské mŕtve rameno, PP Petkovský potok, PP Zapikan, PP Zárez Stravného potoka, CHA Medzianske skalky, CHA Radvanovské skalky a CHA Štefanovská borina.

Priamo do posudzovanej lokality nezasahuje žiadny prvky ÚSES. V kontakte s lokalitou je lokálny hydrický biokoridor Biely potok a Voliansky potok so zachovaným brehovým porastom.

Nadregionálne a regionálne prvky ÚSES

Podľa Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability a regionálneho územného

systému ekologickej stability okresu Vranov nad Topľou sú k. ú. Petrovce situované alebo doň zasahujú tieto prvky ÚSES:

- Nadregionálne biocentrum „Šimonka - Oblík“ v geomorfologickej jednotke Slanské vrchy. Charakterizujú ho lesné porasty pralesovitého charakteru, typické spoločenstvá bučín vyšších polôh so vzácnymi rastlinnými druhmi. NRBC zasahuje do južnej časti k. ú. obce.

- Regionálne biocentrum „Hôrky“ v geomorfologickej jednotke Slanské vrchy – charakterizujú ho slatinno-jelšové spoločenstvá, xerothermné spoločenstvá a vzácne rastlinné druhy. RBc sa dotýka severozápadnej časti k. ú. obce.

- Regionálne biocentrum „Herlica“ v geomorfologickej jednotke Slanské vrchy – charakterizujú ho lesné spoločenstvá bučín, teplomilných dubín a chránených druhov fauny a flóry. RBc zasahuje v severozápadnej časti k. ú. obce.⁷

Miestne prvky územného systému ekologickej stability - MÚSES

Miestne biokoridory (hydricko-terestrické):

-,Hlboký (Petrovský) potok“ – prechádza k. ú. obce zo Slanských vrchov cez zastavané územie, pravý prítok Tople, do ktorej sa vlieva v k. ú. Hanušovce n. T., -,ľavý prítok Hlbokého potoka“ – kratší potok sa vlieva do Hlbokého potoka v západnej časti zastavaného územia obce,

-,pravý prítok Hanušovského potoka“ - preteká v západnej v západnej časti k. ú. obce Petrovce zo Slanských vrchov, pokračuje cez k. ú. Hanušovce n. T., kde sa vlieva ako pravý prítok do rieky Topľa,

-,hraničný prítok Hanušovského potoka“ - preteká v západnej časti po hranici k. ú. obce Petrovce zo Slanských vrchov, vlieva sa do pravého prítoku Hanušovského potoka,

-,ľavý prítok Dúbravského potoka“ - preteká na krátkom úseku vo východnej časti k. ú. obce Petrovce a vlieva sa do Dúbravského potoka v k. ú. Hermanovce,

-,koncevú vetvu bezmenného potoka“ - preteká na krátkom úseku v severovýchodnej časti k. ú. obce Petrovce za skládkou TKO pod Sokrovým vrchom a pokračuje cez k. ú. Hanušovce n. T. v hlbokéj rokline do k. ú. Bystré.

Ďalšími významnými prvkami ekologickej stability sú porasty rozptýlenej mimo lesnej zelene, najmä v okolí ciest, vodných tokov, terénnych strží, ktoré je potrebné v maximálnej možnej miere chrániť.

Zdroj: ÚPD Petrovce

Odpadové hospodárstvo

Obec je zodpovedá za nakladanie s odpadmi (Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ktoré vznikli na území obce a tieto podrobnosti o nakladaní s odpadmi obec upravuje vo všeobecne záväznom nariadení (VZN). Náklady na činnosti nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi hradí obec z miestneho poplatku podľa zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady.

Na severovýchodnom okraji k. ú. obce Petrovce je umiestnená regionálna skládka TKO.

Zber a vývoz komunálneho a separovaného odpadu v obci Petrovce zabezpečuje Kosit, a.s. Košice. Vývoz TKO je zabezpečovaný pravidelne 1 x za 3 týždne a separovaný zber podľa harmonogramu vývozov v obci. Odpad je odvázaný na skládku TKO, ktorá sa nachádza v katastri obce Petrovce, a ktorú prevádzkuje spoločnosť OZÓN Hanušovce, a. s., Rastislavova 98, 043 46 Košice.

V roku 2023 predstavoval odpad z obce Petrovce celkom: 93,004 t, z toho TKO: Zmesový komunálny odpad: 33,14 t, Objemný odpad: 10,68 t, Drobný stavebný odpad 5,4 t, celkom: 49,22 t;

Separovaný odpad: Papier: 2,176 t, Sklo: 7,44 t, Plasty: 7,855 t, Kovový odpad: 7,88 t, Sklo: 7,44 t, Elektroodpad: 17,954 t, Biologicky rozložiteľný odpad: 0,039 t.

Miera vytriedenia: 54,6 %

Zdroj: OcÚ Petrovce

Základnou podmienkou pre zhodnocovanie odpadov je ich separovaný zber v požadovanom kvalitatívnom a kvantitatívnom rozsahu. Systém separovaného zberu si zvolí obec podľa špecifických potrieb a podmienok územia. V komunálnej sfére je prioritné plánovanie zamerané na zlepšenie technického vybavenia miest a obcí pre separovaný zber odpadov, na efektívnosť zberového systému v obciach a mestách so zabezpečením väčšieho množstva separovaných zložiek komunálneho odpadu a na doriešenie zberu nebezpečných zložiek z komunálneho odpadu. Zníženie zneškodňovania biologicky rozložiteľných odpadov na skládkach odpadov vyvoláva potrebu alternatívnych metód zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov po ich separovanom zbere.

História obce

Obec Petrovce vznikla v 30. – 40. rokoch 14. storočia. Založili ju vtedajší usadlíci na čele so šoltýsom Petrom podľa zákupného práva. Zákupné /nemecké/ právo zaručovalo prvým osadníkom obce oslobodenie od akýchkoľvek povinností k feudálnym pánom na stanovenú dobu. Samotná obec v úradných listinách sa spomína ako Peterwagas, prvýkrát až v r. 1412, a to v listine, podľa ktorej Mikuláš Šóš, jeden z prvých vlastníkov obce, dal Petrovce do zálohu Andrejovi z Kapušian. V neskorších záznamoch obec je uvádzaná aj pod názvami Petrowcze, v urbárskej Tabelle z r. 1773 tiež Petrowce, aj Peter – Vagas, v r. 1786 Peterwágasch, v r. 1808 Pétervágás. Maďarský názov Peterwágása vytvorili Abovci, prípadne Sósovci. Používal sa až do r. 1918. Do nedávnych čias popri tom sa používal aj ľudový názov Pitrovce. Jeho spisovná podoba je Petrovce, používa sa od r. 1920. Územie Petroviec, Hanušoviec a časti Pavloviec v rokoch 1312 - 1346 vlastnili Kecerovci, potom patrilo Sósovcom. Od polovice 18.storočia sa vlastníkmi stali postupne Dežöffiovcí. Prvým richtárom v Petrovciach bol Peter – brat hanušovského šoltýsa Hanusa. Peter bol pôvodne richtárom v Hlinnom, neskôr sa stal dedičným richtárom petrovským. Podľa neho dostala obec svoj názov.

Zdroj: <http://www.obecpetrovce.sk/historia-petrovce.htm>

Výstavba obce

V roku 1949 bola obec zapojená na elektrickú a aj na telefónnu sieť. V roku 1956 sa začali práce na výstavbe cesty z Hanušoviec do Petroviec. Ukončená bola v roku 1958. Uskutočnila sa aj čiastočná regulácia potoka. Na pravidelnú autobusovú dopravu bola obec napojená v roku 1960. V rokoch 1967 a 1968 bola zrealizovaná rekonštrukcia mostov na ceste v obci. V 60-ych rokoch bola dokončená budova Jednoty, v ktorej sa nachádza obchod s potravinami a pohostinstvo. Budova Obecného úradu s veľkou halou kultúrneho domu na poschodí bola dokončená v roku 1972. Spádový vodovod pre potreby JRD bol postavený v roku 1962. Vodovod pre zásobovanie domácností bol daný do užívania v roku 1975. V roku 1980 bola v Petrovciach ukončená a daná do užívania budova materskej a základnej školy. V roku 1993 sa začala výstavba evanjelického kostola, ktorý bol vysvätený 6. júla 1997. V roku 1999 bola obec plynofikovaná. V rokoch 2003-2004 bol v obci postavený Dom smútku.

Symboly obce

Symbolmi obce Petrovce sú erb a vlajka obce.

Blazón erbu:

V zelenom štíte zlatý snop so sprava zaseknutým strieborným kosákom so zlatou rukoväťou, to všetko prevýšené strieborným položeným a prevráteným kľúčom.

Komentár: Tradičný poľnohospodársky motív podľa odtlačku pečatidla obce z prvej polovice 19. stor., doplnený o atribút sv. Petra, čím plní funkciu hovoriaceho symbolu.

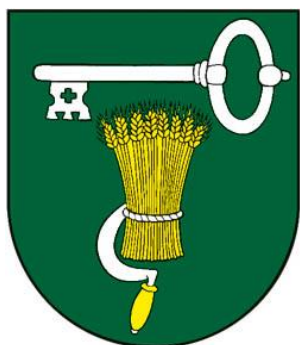
Číslo uznesenia: OZ 4/1999

Signatúra HR SR: P-121/1999

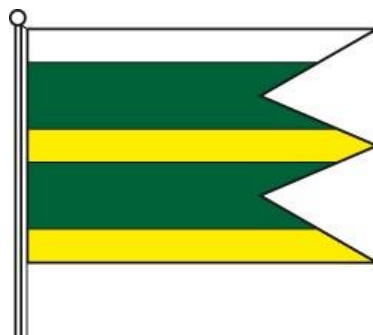
Autori: Leon Sokolovský, Peter Kónya, Sergej Pančák

https://ives.minv.sk/heraldreg/detail?id_nositel=2865

Obrázok 4 Erb obce Petrovce

Obrázok 5 Vlajka obce Petrovce

Spoločenské a záujmové organizácie pôsobiace v obci Petrovce:

Miestny spolok **Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB)**, ktorý združuje príbuzných a pozostalých ale aj sympatizantov odboja z 2. svetovej vojny. Jeho členovia vykonávajú záslužnú činnosť najmä pri udržiavaní hrobov padlých partizánov, partizánskych bunkrov a pamätných miest, kde pôsobil partizánsky zväzok Čapajev. Osobitne významnou bola a aj dnes je ich výchovná činnosť na školách, pretože aj v súčasnosti je potrebné v našej spoločnosti bojovať s rasizmom, xenofóbiou a neofašistickým extrémizmom.

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ), ktorého začiatky siahajú až do rokov 1922-1924. Jeho hlavnou úlohou je preventívna činnosť pred požiarimi, účasť na súťažiach. Jeho členovia sa

vždy významne podielali na verejno-prospešných prácach, zasahovali aj pri mimoriadných udalostiach.

Miestny spolok **Slovenského červeného kríža (SČK)**, ktorý vznikol už v roku 1938. Jeho členská základňa je pomerne početná a jej členovia sa angažujú pri organizovaní a zabezpečovaní kultúrno-spoločenských podujatí, pomáhajú pri úprave verejných priestranstiev a v rámci humanitárnej činnosti sa podieľajú pri získavaní bezpríspevkových darcov krvi a v opatrovateľskej činnosti.

Poľovnícke združenie LIPINY, ktorého členovia sa aktívne zapájajú do kultúrno-spoločenského života obce, každoročne organizujú poľovnícky ples. Ich hlavnou činnosťou je však vykrmovanie zveri, výstavba posedov, krmelcov a výstavba a údržba viacerých ďalších poľovníckych zariadení.

Urbárska spoločnosť - pozemkové spoločenstvo - bolo znovuobnovené v roku 1995. Pôvodná urbárska spoločnosť bola založená už v roku 1894. Činnosť organizácie je zameraná na ťažbu a predaj drevnej hmoty. Významná je ale aj pestovateľská činnosť (výsadba sadeníc lesných stromčekov, vyžínanie porastov, prebierkové práce a čistenie lesa. Spoločnosť prispela aj na výstavbu Domu smútku v obci.

Zdroj: <https://www.obecpetrovce.sk/kultura>

Významní rodáci

- **Doc. RNDr. Ján ČURLÍK, DrSc.** – pôsobil na Katedre geochémie Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave. Je uznávaným geológom, geochemikom hypergénnych procesov, odborníkom v environmentálnej geochémii a pedogeochémii nielen doma, ale aj v zahraničí. Vychoval okolo 35 diplomantov, 9 doktorantov a vedeckých aspirantov. Je autorom a spoluautorom mnohých vedeckých prác, monografií, vedeckých štúdií a zároveň vytvoril vyše 100 máp. Je riešiteľom a koordinátorom rozličných vedeckých projektov na národnej aj medzinárodnej úrovni. Za rozvoj vedy získal viaceré štátne ocenenia.

- **PhDr. Ján VARGA, CSc.** – pôsobil ako pedagóg na základných a stredných školách a od roku 1962 až do roku 1996 na Pedagogickej fakulte UPJŠ v Prešove. V rokoch 1990 až 1994 viedol Katedru pedagogiky 1. stupňa. Značnou mierou prispel aj k vytváraniu podmienok pre

budovanie oddelenia špeciálnej pedagogiky so zameraním na logopédiu. Vydal niekoľko básnických zbierok a poviedok, v ktorých sa vracia k životu v našej obci i súčasnosti.

- **Ondrej VELČKO** – koncom 70-tych rokov sa významnou mierou zaslúžil o oživenie ľudovej piesne, tanca, spevu a hovoreného slova. Ako nadšený ľudovýchovný pracovník 16. novembra 1967 založil folklórny súbor OBLÍK. Od začiatku bol jeho vedúcim, choreografom, tanečníkom a ľudovým rozprávačom v širšej verejnosti známy ako Onda spod Oblíka. Objavil množstvo krásnych piesní spievaných v obciach pod Oblíkom, ich interpretov a vynikajúcich tanečníkov.

Obrázok 6 Evanjelický kostol v Petrovciach

Obrázok 7 Dom smútku

Národné kultúrne pamiatky, archeologické lokality a archeologické náleziská

V k. ú. obce Petrovce je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok evidovaná 1 národná kultúrna pamiatka:

Miesto pamätné, SNP (Partizánske letisko) - č. ÚPZF – 4364/1, parcela KN-C č. 541 – časť obce zvaná Validlo – lúka, na ktorej bolo prvé partizánske letisko na východnom Slovensku.

Krajský pamiatkový úrad Prešov na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít určil územia s predpokladanými archeologickými nálezmi v k.ú. Petrovce:

- *Historické jadro obce* – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (1. písomná zmienka o obci k roku 1412).
- *Oblík* (severné až severozápadné úpätie) - nálezy z mladšej doby bronzovej až staršej doby železnej.
- *Zaniknutá stredoveká obec Ďačova Poruba* /písomné správy zo 14. storočia/.

Na vyššie uvedenú národnú kultúrnu pamiatku, na jej plochu a jej bezprostredné okolie a na plochy archeologických lokalít sa pri napĺňaní požiadaviek vyplývajúcich z predmetného strategického dokumentu vzťahujú ustanovenia zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších zmien a doplnkov, ktoré je povinnosťou dodržať.

Objekty v obci s architektonickými, historickými a kultúrnymi hodnotami neevidované v ÚZPF:

- pamätná tabuľa na budove obecného úradu
- pamätná tabuľa pri kostole
- pomník na cintoríne – premiestnený pamätník SNP
- hroby na cintoríne padlých v 2.svetovej vojne
- partizánsky bunker za Harbom
- partizánsky bunker Lysá
- hroby v lese padlých partizánov v 2. svetovej vojne

Technická infraštruktúra a doprava

Zásobovanie vodou

V obci Petrovce je vybudovaný verejný vodovod v správe VVS a. s., ktorý je v súčasťou skupinového vodovodu Hanušovce n. T. - Petrovce. Je potrebné dobudovať ku IBV a v lokalite „KAMENCE“.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V obci Petrovce je čiastočne vybudovaná kanalizácia. Je potrebné dobudovať ku IBV a v lokalite „KAMENCE“.

Zásobovanie elektrickou energiou

Vzdušné vedenia VN 22 kV - 2 trasy: zo smerov Hanušovce n. T. v severnej časti k. ú. a Hermanovce vo východnej časti k. ú., ktoré sú prepojené vedľa juhovýchodnej časti zastavaného územia k. ú. obce. Obec Petrovce je zásobovaná elektrickou energiou z jestvujúcej vzdušnej trasy VN 22 kV prichádzajúcej od Hanušoviec n. T., ktorá a je zokruhovaná vedľa juhovýchodnej časti zastavaného územia obce so vzdušnou trasou VN 22 kV od obce Hermanovce. V obci sú 4 stožiarové trafostanice rovnomerne rozložené v zastavanom území. Trafostanice sú situované pri hlavnej komunikácii. Poľnohospodárske družstvo vzdialené cca 1 km od začiatku obce a skládka TKO majú vlastné trafostanice. Parametre jestvujúcich transformačných staníc:

TR1 - betónová 2-stĺpová s transformátorom 160 kVA

TR2 - betónová 2-stĺpová s transformátorom 250 kVA

TR3 - oceľová do 400 kVA s transformátorom 250 kVA

TR4 - oceľová do 400 kVA s transformátorom 250 kVA

Celkový inštalovaný príkon transformačných staníc pre maloodber je 910 kVA. Sekundárne elektrické rozvody NN sú realizované lanami AlFe prierezu 70/11 mm², 42/7 mm², 35 mm², 25/4 mm², resp. vzdušným izolovaným kábelom 1 – AES 4x70 mm². Laná AlFe i kábely 1 – AES sú vedené na betónových podperných bodoch. Trasy NN rozvodov sú situované pozdĺž miestnej komunikácie, resp. cez predzahrádky rodinných domov. NN vzdušné vedenie je v pomerne dobrom stave. Verejné osvetlenie ciest a chodníkov je riešené na podperných stĺpoch NN vedenia. Svietidlá sú osadené v prevažnej miere úspornými svetelnými zdrojmi o

elektrickom príkone 2x36 W. Verejné osvetlenie je celkovo vo vyhovujúcom stave a nevyžaduje rekonštrukciu.

Zásobovanie plynom

Hlavný rozvod STL DN100 trasovaný do obce zo severovýchodu od mesta Hanušovce n. T. vedľa cesty III. triedy. Prevažná časť obce Petrovce je plynofikovaná. Obec je zásobovaná regulačnou stanicou s výkonom RS 3000 Hanušovce nad Topľou. Od regulačnej stanice je vedená STL distribučná sieť s PN do 100 kPa. Miestna STL distribučná sieť je budovaná z materiálu PE.

Zásobovanie teplotom

Súčasná ekonomická situácia vyústila do zhoršenia i životnej úrovne obyvateľov. Väčšina objektov bývania v obci upustila od vykurovania plynom či elektrinou a prešla na vykurovanie tuhým palivom, prevažne kotlom umiestneným v kotolni, len výnimočne vykurovacím telesom v jednotlivých miestnostiach. Niektoré rodinné domy sú vykurované sú vykurované tuhým palivom (drevo) v kombinácii s plynom. Plynom je vykurovaných do 30 rodinných domov a budovy v správe obce (8 bytový dom, budova KD a OÚ a DS). Budova školy je vykurovaná v kombinácii plyn a peletky.

Telekomunikačné, mobilné a internetové siete

V k. ú. Petrovce je trasovaný podzemný telekomunikačný kábel vedľa cesty III. triedy z mesta Hanušovce n. T., kde je umiestnený telekomunikačný uzol – ústredňa. Ukončený je na stĺpe pred budovou Obecného úradu v Petrovcich odkiaľ pokračuje ďalej v obci vzdušná telekomunikačná sieť. Miestne telekomunikačné rozvody MTS sú zrealizované vzdušné na stĺpoch vedľa komunikácií.

V k. ú. Petrovce nie sú umiestnené centrálné satelitné zariadenia mobilnej telefónnej siete. Najbližšie zariadenia sú umiestnené v meste Hanušovce nad Topľou.

Miestny rozhlas (MR)

Miestny rozhlas je ovládaný z rozhlasovej ústredne situovanej v budove Obecného úradu. Odtiaľ je vedený vzdušný vývod prevažne na oceľových stĺpoch verejného osvetlenia, na ktorých sú osadené reproduktory.

Televízny signál

Príjem televízneho signálu je zabezpečený satelitmi respektíve pomocou televíznych antén (vysielač Dubník) osadených na strechách domov. V k. ú. obce Petrovce nie sú umiestnené stožiarové televízne vykryvače.

Automobilová doprava

Cesta III. triedy č. 018212 Hanušovce nad Topľou - Petrovce, ktorá tvorí hlavnú dopravnú kostru riešeného k. ú. obce Petrovce. Vo vzdialenosti cca 3 km od hranice KÚ sa v meste Hanušovce n. T. napája na cestu nadregionálneho významu I/18 na úseku Prešov - Vranov nad Topľou.

Letecká doprava

V k. ú. obce Petrovce nie sú vybudované zariadenia leteckej dopravy.

Železničná doprava

Železničná doprava nie je trasovaná v cez k. ú. Petrovce. Najbližšia železnica je v Hanušovciach nad Topľou.

Cyklistické trasy

Cez k. ú. Petrovce sú trasované 3 značkované okruhové cykloturistické trasy v dĺžke 12 - 30 km, ktoré sú úsekovo integrované v koridoroch dopravných komunikácií:

- Hanušovce – Petrovce – lúka za Oblíkom – Hermanovské skaly – Hermanovce – Bystré – Hanušovce,
- Hanušovce n.T. – Petrovce – Zlatá studňa – Pavlovce – Medziansky zámok – Hanušovce n.T.,
- Hanušovce n.T. – Petrovce – Zlatá studňa – Pusté pole – Lipníky – Medziansky zámok – Hanušovce.

Turistické pešie trasy

Cez k. ú. obce Petrovce sú vedené značkované pešie turistické trasy:

1. Hanušovce n.T. – Petrovce – rázcestie pod Oblíkom – vrchol Oblíka,
2. Petrovce – rázcestie pod Oblíkom – lúka pod Oblíkom – sedlo Koštrabec – Šimonka,

3. Petrovce – rázcestie pod Oblíkom – chata Čierna hora – sedlo Červená mláka – Zlatá baňa s možnosťou návštevy opálových baní v príľahlých lokalitách Červenica, Dubník a rekreačného strediska Sigord,
4. Petrovce – rázcestie pod Oblíkom – lúka pod Oblíkom – Hermanovské skaly (minerálny prameň, letné kúpalisko) - sedlo Koštrabec – Šimonka,
5. Petrovce – rázcestie pod Oblíkom – bunker partizánskej skupiny Čapajev za Harbom – štáb partizánskej skupiny Čapajev bunker Lysá,
6. Petrovce – rázcestie pod Oblíkom – chatová osada za Hurkami – Zlatá studňa – Pusté pole – Pavlovce (jazdecký areál, minerálne pramene, letné kúpalisko),
7. Petrovce – rázcestie pod Oblíkom – Zlatá studňa – Hanušovské sedlo – Tri chotáre – Zbojnický hrad – R. N. Ves – Prešov.

Na uvedených trasách sa dá realizovať aj zimná turistika, pešia i na lyžiach. Verejné pešie plochy sú v obci zrealizované v menšom rozsahu prevažne ako nástupné pri objektoch občianskej vybavenosti – Obecný úrad, škola, evanjelický kostol, Dom smútku obchod a pohostinstvá. Pešie komunikácie sa v obci nachádzajú striedavo jednostranné pozdĺž cesty III. triedy s premenlivou šírkou 1,5 – 2,0 m. Pre peší pohyb slúžia aj krajnice ciest.

Zdroj: PRO obce Petrovce 2015-2022

Časť A.I - Analýza vnútorného prostredia

Ľudské zdroje

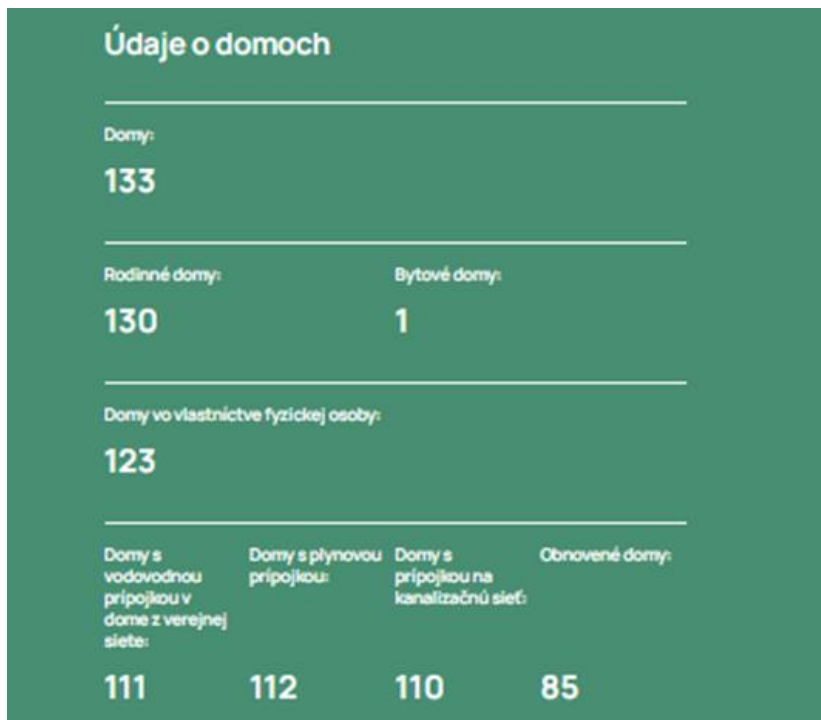
Ľudské zdroje sú základným predpokladom pre zabezpečenie prosperity každého územia.

Tabuľka 8 Údaje o obyvateľoch obce Petrovce SODB 2021

Údaje o obyvateľoch			
Počet obyvateľov spolu:	muži:	ženy:	
450	215	235	
Hustota obyvateľstva (ob./km ²):	Štátni občania:	Cudzinci:	
32,83	449	1	
Veková štruktúra			
0 – 14-roční:	15 – 64-roční:	65 a viac roční:	Priemerný vek (roky):
65	303	82	42,09
Vzdelanie			
základné:	stredoškolské:	vysokoškolské:	Ekonomicky aktívni:
78	271	51	242
Najpočetnejšie náboženské vyznania			
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické):	Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke):	bez náboženského vyznania:	
392	34	12	
Rodinný stav			
slobodný, slobodná:	ženatý, vydatá:	rozvedený, rozvedená:	vdovec, vdova:
187	209	11	43

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/moja-obec/>

Tabuľka 9 Údaje o domoch v obci Petrovce SOBD2021

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/moja-obec/>

Tabuľka 10 Údaje o bytoch v obci Petrovce SOBD2021

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/moja-obec/>

Tabuľka 11 Vývoj počtu obyvateľov v obci Petrovce od roku 2018-2022

Rok	Počet obyvateľov
2022	450
2021	446
2020	445
2019	449
2018	440

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 12 Prírodný prírastok a úbytok obyvateľstva v obci od roku 2018-2022

Názov ukazovateľa	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Počet narodených spolu:	5	7	5	7	5
Počet zomretých spolu:	4	3	6	5	7
Prírodný prírastok/úbytok	1	4	-1	2	-2

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 13 Prírastok obyvateľstva sťahovaním v obci od roku 2018-2022

Názov ukazovateľa	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Počet prisťahovaných spolu:	5	6	2	0	7
Počet odsťahovaných spolu:	11	1	5	6	1
Migračné saldo spolu:	-6	5	-3	-1	3

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 14 Vývoj počtu detí a počtu tried v ZŠ v obci v období 2020-2022

Názov školy:	Základná škola Petrovce roč. 1-4		
	rok	Počet žiakov	Počet tried
	2022	15	1
	2021	16	1
	2020	18	1

Zdroj: OcÚ Petrovce

Tabuľka 15 Vývoj počtu detí a počtu tried v MŠ v obci v období 2020-2022

rok	Počet MŠ	Počet žiakov
2022	1	21
2021	1	21
2020	1	21

Zdroj: OcÚ Petrovce

Táto časť obsahuje:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31. 12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Analýza príčin a dôsledkov

Cieľom analýzy príčin a dôsledkov je:

- identifikovať problémy,
- nájsť ich príčiny a dôsledky, ktoré z nich vyplývajú.

V obci Petrovce sú identifikované 3 základné problémy:

1. *Nedostatočný stav miestnych komunikácií a chodníkov*
2. *Chýbajúce parkovacie miesta pri Dome smútku, cintoríne a kultúrnom dome*

3. Nedostatočná environmentálna infraštruktúra

V nasledujúcom strome problémov je možné vidieť schému jednotlivých problémov, ich súvislostí a dôsledkov.

1. Nedostatočný stav miestnych komunikácií a chodníkov

Problém je spôsobený 3 hlavnými príčinami - frekventovanosť dopravy, klimatické podmienky a chýbajúce finančné prostriedky. Vďaka týmto príčinám je potrebné vybudovať nové chodníky a miestne komunikácie, aby boli v obci zabezpečené bezpečné podmienky pre cestnú dopravu a tiež pohyb chodcov.

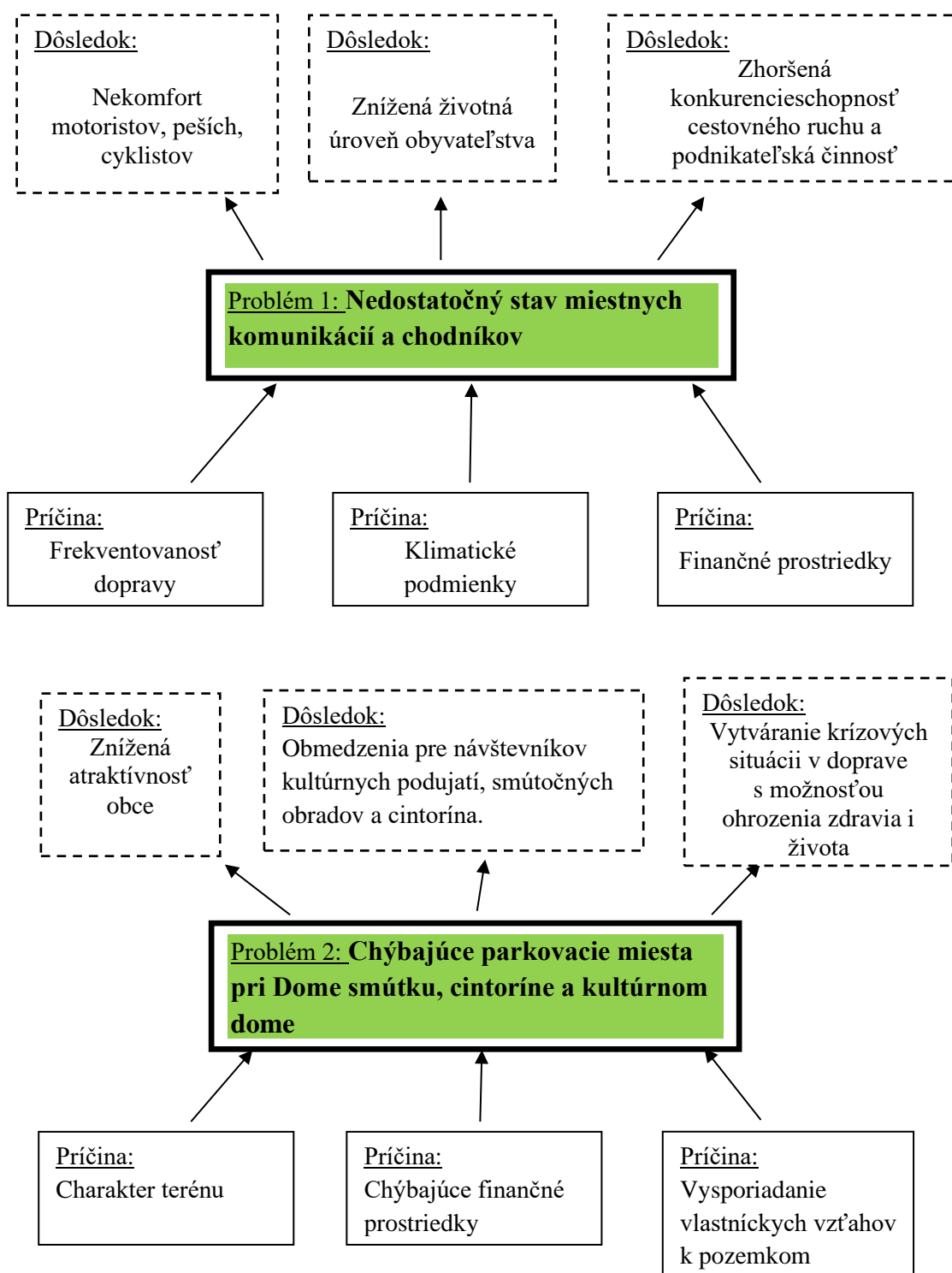
2. Chýbajúce parkovacie miesta pri Dome smútku, cintoríne a kultúrnom dome

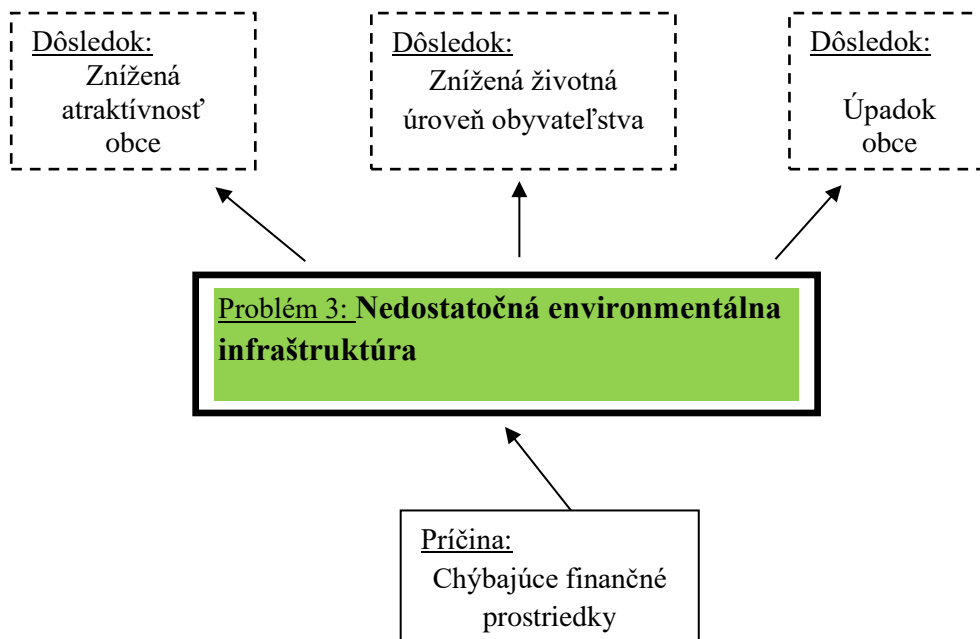
Problém spôsobujú 3 hlavné príčiny - charakter terénu, chýbajúce finančné prostriedky, vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom. Tieto faktory vytvárajú krízové v doprave (parkovanie pozdĺž hlavnej komunikácie s úzkou krajinou a na chodníkoch), predovšetkým pri organizovaní spoločenských akcií, pohrebov, sviatkov zosnulých, ... V neposlednom rade, výrazne ohrozujú chodcov a obmedzujú výjazd z dvorov.

3. Nedostatočná environmentálna infraštruktúra

Problém spôsobujú 1 hlavná príčina - chýbajúce finančné prostriedky. Nie je vybudovaný verejný vodovod a kanalizácia v lokalite "KAMENCE" a v časti obce, od RD s č. 115 po č. 42. Vybudovaním environmentálnej infraštruktúry jednak v týchto častiach a tiež pri novej IBV sa zvýši celková životná úroveň obyvateľstva a zabráni sa odchodu mladých ľudí z obce.

Obrázok 8 Schéma stromu problémov

Zdroj: vlastné spracovanie

Hospodárenie obce

Obec Petrovce pri hospodárení musí dodržiavať Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení neskorších zákonov a má mať vypracované a schválené Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce. Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

Príjmy rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a je rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,

- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj:

- a) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
- b) prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení,
- c) návratné zdroje financovania,
- d) združené prostriedky.

Tabuľka 16 Príjmy rozpočtu obce Petrovce v EUR

Kategória ekonomickej klasifikácie	Názov ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2021
a	b	1	2	3	4
110	Dane z príjmov a kapitálového majetku	178 000,00	197 931,76	197 931,76	183 843,00
120	Dane z majetku	21 200,00	21 449,13	21 449,13	21 206,19
130	Dane za tovary a služby	4 100,00	4 142,10	4 142,10	4 159,50
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	14 000,00	12 268,48	12 268,48	11 627,16
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	278 900,00	243 903,73	243 903,73	288 756,00
230	Kapitálové príjmy	0,00	1 200,64	1 200,64	0,00
240	Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio	110,00	0,00	0,00	0,00
290	Iné nedaňové príjmy	0,00	3 067,05	3 067,05	7 339,53
310	Tuzemské bežné granty a transfery	46 000,00	69 284,76	69 284,76	89 815,01
320	Tuzemské kapitálové granty a transfery	25 000,00	0,00	0,00	6 783,00
Spolu	x	567 310,00	553 247,65	553 247,65	613 529,39

Výdavky rozpočtu obce - z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,

- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na úhradu výnosov z nich,
- i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie PO, ktorých zakladateľom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce. Obec môže poskytovať dotácie inej obci alebo VÚC, ak zabezpečuje niektoré úlohy pre obec, alebo ak ide o poskytnutie pomoci pri likvidácii následkov živelnej pohromy, havárie alebo inej podobnej udalosti na ich území.

Tabuľka 17 Výdavky rozpočtu obce Petrovce v EUR

Kategória ekonomickej klasifikácie	Názov ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2021
a	b	1	2	3	4
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	159 986,00	159 026,64	159 026,64	150 589,06
620	Poistné a príspevok do poisťovní	57 773,00	57 223,77	57 223,76	54 610,09
630	Tovary a služby	313 901,00	325 979,33	153 269,52	222 809,95
640	Bežné transfery	10 650,00	9 817,27	3 874,37	4 584,87
710	Obstarávanie kapitálových aktív	25 000,00	266 267,10	266 267,10	18 255,50
Spolu	x	567 310,00	818 314,11	639 661,39	450 849,47

Tabuľka 18 Finančné operácie obce Petrovce v EUR

Tabuľka č. 14: k čl. IX - Finančné operácie

Finančné operácie	Číslo riadku	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2021
a	b	1	2
Prijímové finančné operácie			
v tom:	01	271 375,70	18 148,02
Zostatok prostriedkov finančných aktív	02		
Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci	03		
Splátky poskytnutých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí	04		
Príjmy z predaja majetkových účastí	05		
Ostatné príjmy	06	271 375,70	18 148,02
Výdavkové finančné operácie			
v tom:	07	4 878,60	4 878,60
Poskytnuté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci	08		
Splátky prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí	09	4 878,60	4 878,60
Výdavky na obstaranie majetkových účastí	10		
Ostatné výdavky	11		

Časť A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej implementácia do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (pre Slovenskú republiku išlo o roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom. Od programovacieho obdobia 2007-2013 sa stratégia regionálnej politiky zmenila, keďže sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencie schopné a majú najväčší potenciál rozvoja. Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia. Na územie Slovenskej republiky tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe Koncepcie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu. Dôležitým impulzom pre oblasť Prešovského samosprávneho kraja, okresu Vranov nad Topľou by určite bola podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k uvedenej oblasti. Vzhľadom na predošlé skúsenosti však konštatujeme, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií do najrozvinutejších regiónov Slovenska. Uvedená politika územnej podpory vo forme investičnej pomoci a množstvo ďalších faktorov (napr. faktor sídelnej hierarchie, faktor makro polohovej atraktivity, faktor veľkej dopravnej infraštruktúry, faktor historickej marginality, depresnosti priľahlých prihraničných regiónov a pod.) prispievajú k nerovnovážnemu regionálnemu vývoju v rámci Slovenska, keď sa medzi jednotlivými jeho regiónmami vytvorili pomerne výrazné regionálne disparity.

Vytvorila sa tak významná priestorová polarizácia spoločnosti s existenciou centier na strane jednej a periférií na strane druhej. Obec Petrovce leží vo okrese Vranov nad Topľou v rámci Prešovského samosprávneho kraja, ktorá je na základe skupiny ukazovateľov z hľadiska ľudských zdrojov, ekonomického potenciálu, osobnej vybavenosti a dostupnosti centier kategorizovaná medzi regióny s kumulovanou periférnosťou (periférna oblasť vo všetkých štyroch skupinách ukazovateľov).

Jednou z možností získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií sú Európske štrukturálne fondy a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne fondy a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplňkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z európskych a štrukturálnych fondom hlavným zdrojom financií, bez ktorého samosprávy nemôžu realizovať svoje investičné projekty.

Slovensko môže čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy (v skratke "EŠIF") prostredníctvom operačných programov do konca roka 2024 a v prípade PRV do konca roka 2025 z týchto OP:

- OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)
- OP Ľudské zdroje (OP LZ)
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)
- OP Výskum a inovácie(OP VaI)
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS)
- Technická pomoc
- Program rozvoja vidieka 2014 – 2025

V programovom období 2021-2027 bude čerpanie prostredníctvom Programu Slovensko. Najväčšia časť investícií bude smerovať na zelené a klimatické ciele, vrátane zvýšenia energetickej bezpečnosti Slovenska. Dôležitá časť zdrojov bude ďalej smerovať na vedu, výskum, podporu inovácií, keďže len inovácie zabezpečia kvalitnejšie pracovné miesta a lepšie platy pre ľudí na Slovensku. Druhý najvyšší objem investícií pôjde do sociálnej oblasti a na vzdelávanie, ktoré je kľúčom k úspechu Slovenska.

Zdroj: www.mirri.gov.sk

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je dôležité vedieť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Cieľom STEEP analýzy je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Faktory, ktoré sa posudzujú v jednotlivých oblastiach môžu byť nasledujúce:

Tabuľka 19 STEEP analýza (analýza externého prostredia)

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Zmeny populácie-starnutie obyvateľstva, emigrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Dopad ŽP-vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania-aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štandardy na politickej scéne domáce a štrukturálna politika Európskej únie	Organizačná kultúra, zmena životného štýlu
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy.

SWOT analýza (Silné stránky, slabé stránky, príležitosti, ohrozenia)

Cieľom analýzy SWOT je zhodnotenie doterajšieho stavu obce prostredníctvom zhrnutých informácií v analytickej časti. Jedná sa o sumárne zhrnutie silných a slabých stránok obce ako aj možných príležitostí a hrozieb.

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

Na základe výsledkov SWOT analýzy je možné vytvoriť optimálnu a ideálnu stratégiu pre rozvoj obce.

Tabuľka 20 SWOT analýza ekonomickej oblasti

Ekonomická oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
<p>poloha obce</p> <p>blízkosť okresného mesta – Vranov n/T.</p> <p>blízkosť krajského mesta – Prešov</p> <p>prítomnosť atraktívneho prostredia</p> <p>propagácia obce prostredníctvom internetu a iných komunikačných médií</p> <p>relatívny dostatok podnikateľov v obci</p> <p>existencia lesohospodárskeho spoločenstva a pozemkového spoločenstva</p>	<p>nedostatočný stav miestnych komunikácií a chodníkov</p> <p>chýbajú parkoviská</p> <p>nedostatok krytých priestorov na skladovanie obecnej techniky a pod.</p> <p>nevyužitá budova</p> <p>dostupnosť dopravy - autobusové spoje</p>
Príležitosti	Ohrozenia
<p>spolupráca s inými obcami</p> <p>vybudovanie chodníkov a miestnych komunikácií</p> <p>vybudovanie parkoviska pri Dome smútku a cintoríne, vrátane sadových úprav</p> <p>vybudovanie prístreška – skladiska</p> <p>rekonštrukcia budovy č.42 na múzeum a skanzen</p> <p>spolupodieľanie sa na vytváraní nových pracovných príležitostí a na ekonomickom rozvoji oblasti</p> <p>potreba využitia verejných zdrojov (EÚ, SR) a úverových prostriedkov pri financovaní zámerov obce</p>	<p>nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj spoločnosti</p> <p>nedostatok finančných prostriedkov určených na rozvoj a renováciu obce</p>

Tabuľka 21 SWOT analýza sociálnej oblasti

Sociálna oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
zrekonštruovaný kultúrny dom a OcÚ multifunkčné ihrisko detské ihrisko existencia domu smútku zrekonštruovaná budova školy	starnúce obyvateľstvo absencia pošty v obci absencia zdravotného strediska v obci
Príležitosti	Ohrozenia
pomoc starým a opusteným ľuďom – DSS voľnočasové activity pre deti a mládež	zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva nedostatočná podpora zo strany VÚC a štátu vo sfére občianskej vybavenosti poškodenie majetku obce odchod mladých rodín sociálna izolovanosť detí, obezita

Tabuľka 22 SWOT analýza environmentálnej oblasti

Environmentálna oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
<p>pokojné prostredie</p> <p>krásna príroda</p> <p>zdravé ŽP</p> <p>plynifikácia obce</p> <p>vodovod a kanalizácia</p>	<p>chýba vodovod a kanalizácia v niektorých častiach obce (IBV, časť „KAMENEC“)</p> <p>vyhadzovanie odpadu do prírody</p> <p>existencia skládky odpadu v katastri obce</p> <p>vysoká ťažba dreva</p> <p>všeobecný nezáujem znečisťovateľov na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin</p>
Príležitosti	Ohrozenia
<p>vybudovanie vodovodu a bezpečné odvádzanie odpadových vôd vybudovaním kanalizácie v častiach obce (IBV, časť „KAMENEC“)</p> <p>prekládka VN v lokalite Barnuv sad</p> <p>znižovanie znečisťovania ŽP formou zvyšovania úrovne environmentálneho povedomia</p> <p>vybudovanie fotovoltickej elektrárne na budovách ČOV</p>	<p>nárast množstva vznikajúceho komunálneho odpadu a vytváranie nepovolených, tzv. divokých skládok</p> <p>zápach a ohrozenie obyvateľov nákazami zo skládky</p> <p>znečistenie a poškodzovanie životného prostredia</p>

Časť B - Strategická časť

Strategická časť programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Petrovce na roky 2024-2030 nadväzuje na analytickú časť, ktorá je založená na komplexnej analýze územia. Táto časť PRO obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné danosti a špecifiká.

Táto časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Pre stanovenie rozvojovej stratégie obce je nevyhnutné rešpektovať varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne. Súčasťou strategicko-kejšej časti je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti, ako aj v ďalších čiastkových oblastiach.

Ciele a priority (Globálny cieľ, špecifické ciele, priority – hlavné oblasti smerovania podpory)

Hlavným zmyslom tvorby predloženej stratégie je vytvoriť východiskové podmienky (ciele) k zvýšeniu záujmu obyvateľov a samosprávy k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o zvýšenie kvality života na základe harmonického rozvoja zdravého životného prostredia, udržovania prírodných a kultúrnych hodnôt územia a rozvoja hospodárstva.

Vízia obce a strategický cieľ:

Globálny cieľ rozvoja obce Petrovce ako prepojenie analytickej fázy strategického plánovania s plánovacou časťou bol na základe predchádzajúcich analýz a spracovaných charakteristík definovaný nasledovne:

Vízia:

„Obec Petrovce bude príjemným a pokojným miestom pre bývanie s vidieckym rázom, kvalitnou infraštruktúrou a spoločenským životom“.

Strategický cieľ:

Obec Petrovce chce vybudovať príťažlivú obec s prevažujúcim vidieckym charakterom osídlenia, s kvalitnou infraštruktúrou. Obcou, ktorá poskytuje kvalitné služby, ktoré sa budú prioritne zameriavať na potreby svojich obyvateľov a zabezpečujúce primeranú kvalitu ich života.

Nasledujúce dva ciele rozvoja vyjadruje hlavné oblasti, v ktorých by sa mala obec v najbližších rokoch rozvíjať a na rozvoj ktorých by sa mala zamerať. Sú prioritami, reprezentujúcimi hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory zo strany obce.

1. Ekonomicko-sociálna oblasť
2. Environmentálna oblasť

Tabuľka 23 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v ekonomicko-sociálnej oblasti

Cieľ 1: Zlepšenie základných služieb v obci
Opatrenie 1.1 Optimálna sieť verejných budov
Opatrenie 1.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá

Špecifický cieľ 1: Zlepšenie základných služieb v obci

Zdôvodnenie: Úlohou tohto cieľa je vybudovať základnú infraštruktúru a zabezpečiť kvalitatívnu a kvantitatívnu úroveň vybavenia zariadení infraštruktúry v obci, ktorá skvalitní život obyvateľom obce a ostatným návštevníkom obce. Odstránením havarijných situácií a zlepšením technicko - energetických vlastností na objektoch verejných budov sa znížia prevádzkové náklady, zníži sa environmentálna záťaž a zvýši sa estetická funkcia.

Tabuľka 24 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v environmentálnej oblasti

Cieľ 2: Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie a dobudovanie environmentálnej infraštruktúry
Opatrenie 2.1 Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd
Opatrenie 2.2 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie

Špecifický cieľ 2: Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie a vybudovanie environmentálnej infraštruktúry

Zdôvodnenie: S narastajúcou spotrebou vody a s tým spojeným vypúšťaním odpadových vôd je dôležité eliminovať vplyv negatívnych zložiek na životné prostredie. Zároveň je potrebné riešiť aj energetické úspory inovatívnymi technológiami. Úlohou tohto cieľa je vybudovanie environmentálnej infraštruktúry a s uplatnením environmentálne vhodných technológií.

Časť C - Programová časť

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť. Obsahom sú opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám.

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Konkrétne aktivity a opatrenia, ktoré samospráva plánuje realizovať v strednodobom horizonte sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať sú v nižšie uvedených formulároch označené ako „projekt“ .

Opatrenia a aktivity (Opatrenia – súhrn aktivít, aktivity – napomáhanie realizácie priorít)

Tabuľka 25 Prehľad opatrení a projektov podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt	Prioritná oblasť /oblasť
Opatrenie 1.1 Optimálna sieť verejných budov	Projekt 1.1.1 Rekonštrukcia budovy č. 42 a jej úprava na múzeum a skanzen	Ekonomická/sociálna
	Projekt 1.1.2 Vybudovanie prístreška – skladiska pre závesné zariadenie k traktoru a uskladnenie tribúny	Ekonomická/sociálna
Opatrenie 1.2 Dostupné a bezpečné miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá	Projekt 1.2.1 Vybudovanie miestnej komunikácie a chodníkov v lokalite „KAMENCE“	Ekonomická/sociálna
	Projekt 1.2.2 Vybudovanie chodníkov v časti obce, RD súpis.č. 115 po s.č. 42	Ekonomická/sociálna

	Projekt 1.2.3 Vybudovanie parkoviska pri Dome smútku, cintoríne a KD, vrátane sadových úprav	Ekonomická/ sociálna/environmentálna
Opatrenie 2.1 Racionálne využívanie vôd a odpadových vôd	Projekt 2.1.1 Vybudovanie vodovodu a kanalizácie v lokalite IBV	Environmentálna
	Projekt 2.1.2 Vybudovanie vodovodu a kanalizácie v lokalite „KAMENCE“	Environmentálna
Opatrenie 2.2 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie	2.2.1 Vybudovanie fotovoltaickej elektrárne (FV) na budovách ČOV 2.2.2 Prekládka VN v lokalite Barnuv sad	Environmentálna

Opis rozvojovej stratégie

(Merateľné ukazovatele, finančný plán programu, časový horizont uskutočnenia, zdroje financovania)

Monitorovanie PHSR obce Petrovce sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam. Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov.

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu navrhnutého rozvoja obce je schopnosť obce zabezpečiť financovanie aktivít zameraných na dosiahnutie zámeru.

Na finančné zabezpečenie realizácie programu je možné použiť:

- vlastné zdroje z miestnych daní, podielových daní alebo poplatkov

- zdroje štátneho rozpočtu, štátnych fondov a Prešovského samosprávneho kraja
- prostriedky z fondov Európskej únie
- bankové úvery
- príspevky od fyzických osôb
- dary a pod.

Jednotlivé priority je potrebné realizovať podľa množstva disponibilných zdrojov a v závislosti od náročnosti dosiahnutého efektu a finančnej nákladovosti jednotlivých realizovaných opatrení.

Výška finančných prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít je stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov na ich realizáciu. Taktiež je definované, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať (obecný rozpočet, štátny rozpočet, prostriedky Európskej únie atď.), kto by mal byť žiadateľ a následne sa určili aj predpokladané časové horizonty uskutočnenia.

Tabuľka 26 Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Projekt / aktivita	Výsledok / dopad/ukazovateľ
1.1.1 Rekonštrukcia budovy č. 42 a jej úprava na múzeum a skanzen	počet prvkov verejnej infraštruktúry; počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
1.1.2 Vybudovanie prístreška – skladiska pre závesné zariadenie k traktoru a uskladnenie tribúny	počet prvkov verejnej infraštruktúry
1.2.1 Vybudovanie miestnej komunikácie a chodníkov v lokalite „KAMENCE“	km nových ciest a km vybudovaných chodníkov, počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
1.2.2 Vybudovanie chodníkov v časti obce, RD súpis.č. 115 po s.č. 42	km vybudovaných chodníkov, počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
1.2.3 Vybudovanie parkoviska pri Dome smútku, cintoríne a KD, vrátane sadových úprav	m ² parkoviska, počet parkovacích miest, bezpečné parkovanie, počet prvkov zelenej infraštruktúry
2.1.1 Vybudovanie vodovodu a kanalizácie v lokalite IBV	počet km verejného vodovodu, počet napojených domácností v

	obci
2.1.2 Vybudovanie vodovodu a kanalizácie v lokalite „KAMENCE“	počet km verejného vodovodu, počet napojených domácností v obci
2.2.1 Vybudovanie fotovoltickej elektrárne (FV) na budovách ČOV	počet prvkov verejnej infraštruktúry; počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu
2.2.2 Prekládka VN v lokalite Barnuv sad	počet prvkov verejnej infraštruktúry; počet obyvateľov, ktorí budú mať prospech z projektu

Časť D - Realizačná a finančná časť

Realizačná časť sa zameriava na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce. Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Táto časť obsahuje:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Akčný plán obce obsahuje predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít, ktoré súvisia s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti ekonomicko-sociálneho rozvoja. Plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Plán obsahuje predpokladané termíny plnenia úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania. Výška nevyhnutných finančných prostriedkov je uvedená pri jednotlivých projektoch a opatreniach. Sumy uvedené v PHSR sú určené odhadom, nakoľko bez spracovania príslušnej projektovej dokumentácie nie je možné určiť presnú sumu kalkulovanú na jednotlivé projekty. Niektoré projekty/aktivity sa budú realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy. Iné budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného a personálneho zabezpečenia.

Zdroje, ktoré sa samospráva pokúsi získať na realizáciu opatrení a aktivít uvedených v PHSR sú najmä (ale nie len):

1. bankové úvery
2. rozpočet samosprávneho kraja
3. rozpočet obce (vlastné zdroje)
4. štátne dotácie z účelových fondov (Štátny fond rozvoja bývania, Environmentálny fond...)
5. financovanie z národných projektov (úradu práce, sociálnych vecí a rodiny- AOTP...)
6. európske štrukturálne a investičné fondy
7. účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR

8. neinvestičné fondy, nadácie
9. sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora

Dôležitým doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky nenávratného finančného príspevku zo štrukturálnych fondov Európskej únie Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu.

Možnosť získať verejné finančné zdroje z rozpočtu Európskej únie a národného rozpočtu Slovenskej republiky je často previazaná na schopnosť obce spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámernov umožní obci orientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok sprevádzajúcich získanie týchto zdrojov. Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa bude opierať nie len o zdroje obce, národné zdroje, zdroje z európskych štrukturálnych a investičných fondov, zdroje VÚC, súkromné, ale aj ďalšie zdroje. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa po vypracovaní projektovej dokumentácie a bude vychádzať okrem iného aj z procesov verejného obstarávania.

Tabuľka 27 Akčný plán obce Petrovce

Cieľ 1		Časový horizont realizácie	Predpokladaný rozpočet €	Zdroje financovania
Opatrenie 1.1.1	Rekonštrukcia budovy č. 42 a jej úprava na múzeum a skanzen	2024-2030	30 tis.	rozpočet obce, ŠF EÚ
Opatrenie 1.1.2	Vybudovanie prístreška – skladiska pre závesné zariadenie k traktoru a uskladnenie tribúny	2024-2030	35 tis.	rozpočet obce, ŠF EÚ
Opatrenie 1.2.1	Vybudovanie miestnej komunikácie a chodníkov v lokalite „KAMENCE“	2024-2030	80 tis.	rozpočet obce, ŠF EÚ
Opatrenie 1.2.2	Vybudovanie chodníkov v časti obce, RD súpis.č. 115 po s.č. 42	2024-2030	270 tis.	rozpočet obce, ŠF EÚ
Opatrenie 1.2.3	Vybudovanie parkoviska pri Dome smútku, cintoríne a KD, vrátane sadových úprav	2024-2030	130 tis.	rozpočet obce, ŠF EÚ

Cieľ 2		Časový horizont realizácie	Predpokladaný rozpočet €	Zdroje financovania
Opatrenie 2.1.1	Vybudovanie vodovodu a kanalizácie v lokalite IBV	2024-2030	220 tis.	rozpočet obce, ŠF EÚ, ŠR, MŽP SR
Opatrenie 2.1.2	Vybudovanie vodovodu a kanalizácie v lokalite „KAMENCE“	2024-2030	900 tis.	rozpočet obce, ŠF EÚ, ŠR, MŽP SR
Opatrenie 2.2.1	Vybudovanie fotovoltaickej elektrárne (FV) na budovách ČOV	2024-2030	35 tis.	rozpočet obce, ŠF EÚ, ŠR, MŽP SR
Opatrenie 2.2.2	Prekládka VN v lokalite Barnuv sad	2024-2030	90 tis.	rozpočet obce, VSD

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PHSR

Vypracovaním a schválením PHSR plní obec základný princíp regionálnej politiky. Týmto princípom je princíp programovania. Implementácia konkrétnych projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétne osoby, ktoré budú predmetné projekty/aktivity uskutočňovať a preberať za ich realizáciu zodpovednosť. Vzhľadom na nedostatok interných obecných pracovníkov je predpoklad využitia externých odborníkov na zastrešenie konkrétnych projektov a aktivít.

Riadiacim orgánom PHSR na úrovni obce je obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom PHSR na úrovni obce je starosta obce. Starosta zodpovedá za celý systém riadenia PHSR, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci. Administratívne zabezpečenie PHSR je nevyhnutným predpokladom jeho plnenia. Realizácia PHSR si vyžaduje systematickosť vo všetkých postupoch od prípravy až po realizáciu. Zastupiteľstvo každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Systém monitorovania a hodnotenia

Hlavným cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií a reálnom plnení PHSR a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Ak bude systém monitorovania a hodnotenia dobre nastavený, týmto dôsledkom môže dôjsť k prípadnej zmene spôsobu

realizácie PHSR a podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení. Monitorovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa bude vykonávať priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Výstupom monitorovania PHSR je monitorovacia správa za príslušný rok v rámci implementácie projektov z európskych štrukturálnych fondov.

Tabuľka 28 Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2025	Podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	V prípade potreby	Kontrola súladu PHSR s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2025	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	V prípade potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov, pri návrhu na opravu a doplnenie PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2025-2030	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, auditu, pripomienok poslancov

Záver

Tabuľka 29 Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<ul style="list-style-type: none">– <u>Názov:</u> Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Petrovce na roky 2024-2030– <u>Štruktúra dokumentu:</u> dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a regionálneho rozvoja
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none">– <u>Forma spracovania:</u> Spracovanie PHSR vykonala obec svojpomocne, na základe externého odborného poradenstva.
Schválenie	<ul style="list-style-type: none">– <u>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</u> „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Petrovce na roky 2024 - 2030“

Zdroj: vlastné spracovanie

Prílohy PHSR

- Príloha č. 1 - Zoznam skratiek použitých v PHSR
- Príloha č. 2 - Zoznam tabuliek a obrázkov

Príloha č. 1 - Zoznam skratiek použitých v PHSR

EŠIF	Európske Štrukturálne a Investičné Fondy
EÚ	Európska Únia
FV	Fotovoltaika
ha	hektár
MŠ	Materská Škola
OP	Operačný Program
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
SODB	Sčítanie Obyvateľov, Domov a Bytov
ŠF	Štrukturálne fondy
ŠÚ SR	Štatistický Úrad Slovenskej Republiky
VÚC	Vyšší Územný Celok
ZŠ	Základná Škola
ŽP	Životné Prostredie

Príloha č. 2 - Zoznam tabuliek a obrázkov

Tabuľka 1 Dôležitosť vypracovania PHSR.....	5
Tabuľka 2 Zámer spracovania PHSR.....	5
Tabuľka 3 Harmonogram spracovania PHSR.....	6
Tabuľka 4 Základné charakteristiky obce Petrovce	7
Tabuľka 5 Základné polohopisné údaje obce Petrovce.....	7
Tabuľka 6 Pôdny fond v obci Petrovce v r. 2022.....	12
Tabuľka 7 Štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd v okrese VT.....	13
Tabuľka 8 Údaje o obyvateľoch obce Petrovce SODB 2021.....	27
Tabuľka 9 Údaje o domoch v obci Petrovce SOBD2021.....	28
Tabuľka 10 Údaje o bytoch v obci Petrovce SOBD2021.....	28
Tabuľka 11 Vývoj počtu obyvateľov v obci Petrovce od roku 2018-2022	29
Tabuľka 12 Prírodný prírastok a úbytok obyvateľstva v obci od roku 2018-2022.....	29
Tabuľka 13 Prírastok obyvateľstva sťahovaním v obci od roku 2018-2022	29
Tabuľka 14 Vývoj počtu detí a počtu tried v ZŠ v obci v období 2020-2022.....	29
Tabuľka 15 Vývoj počtu detí a počtu tried v MŠ v obci v období 2020-2022.....	30
Tabuľka 16 Príjmy rozpočtu obce Petrovce v EUR	34
Tabuľka 17 Výdavky rozpočtu obce Petrovce v EUR	35
Tabuľka 18 Finančné operácie obce Petrovce v EUR.....	35
Tabuľka 19 STEEP analýza (analýza externého prostredia).....	38
Tabuľka 20 SWOT analýza ekonomickej oblasti.....	40
Tabuľka 21 SWOT analýza sociálnej oblasti	41
Tabuľka 22 SWOT analýza environmentálnej oblasti	42
Tabuľka 23 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v ekonomicko-sociálnej oblasti.....	44
Tabuľka 24 Prehľad špecifických cieľov a opatrení v environmentálnej oblasti.....	45
Tabuľka 25 Prehľad opatrení a projektov podľa prioritných oblastí.....	46
Tabuľka 26 Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov	48
Tabuľka 27 Akčný plán obce Petrovce	51
Tabuľka 28 Plán hodnotenia a monitorovania	53
Tabuľka 29 Schválenie PHSR.....	54
Obrázok 1 Poloha obce Petrovce na mape Slovenska.....	8
Obrázok 2 Budova obecného úradu Petrovce	8
Obrázok 3 Letecký pohľad na obec Petrovce.....	9
Obrázok 4 Erb obce Petrovce Obrázok 5 Vlajka obce Petrovce	19
Obrázok 6 Evanjelický kostol v Petrovciach.....	21
Obrázok 7 Dom smútku	21
Obrázok 8 Schéma stromu problémov	32